

a PAMIR akció

HAT TAGÚ MAGYAR ALPINISTA CSOPORT UTAZIK A SZOVJETUNIÓBA

A Szovjetunió félévszázados jubileumának sokrétű ünnepeiben szerepel egy nagyszabású alpinista vállalkozás is. Arról van szó, hogy nemzetközi hegymászó túra keretében az alpinisták egy csoportja megmássza a 7134 méter magas Lenin csúcsot.

Az impozáns vállalkozás magyar vonatkozású részleteiről tájékoztatást kértünk Nógrádi Gyulától, az MTSZ Hegymászó Bizottságának vezetőjétől.

— A szovjet hegymászók húszas kerettel vesznek részt a Pamír akcióban, ezenkívül a szocialista országokból meghívtak 6–6 alpinistát vendégképpen. A július–augusztus hónapban lebonyolódó vállalkozásra válogatott kerettel készülnek a magyar alpinisták, melynek Tátrai Ruppert, Honti Tivadár, Kovács Tamás, Kristóf Péter Pál, Pick József, Sóter János, Tálos Zoltán és Tompa László a tagjai. Közülük kerül majd ki a hat hegymászó, akik részt vesznek a Pamír akcióban.

— *Milyen szempontok szerint folyik a felkészülés?*

— Vittek Lajos edző segíti a felkészülést. Orvosi vizsgálatok, kondíció ellenőrzés és természetesen magashegyi edzés szerepel a tervben. A keret tagjai közül máris többen a Lengyel-Tátrában voltak alpinista táborban, mások a Magas Tátrában vesznek részt tíz-tizenkét napos edzéseken.

A kijelölt keret tagjai 25–30 évesek, ez a korosztály a legalkalmasabb a magashegyi, hosszú távolságú alpinista túrára.

— A Szovjet Alpinista Szövetség úgy tervezi, hogy a Lenin csúcs megostromlásában a szocialista táborból érkezett hegymászók közül országunként 2–2 alpinista vesz részt, a többiek a 4200 méter magasságban levő Lenin gleccseren létesítendő tábor felépítésében, gondozásában se-

gédkeznek. A csúcs felé vezető úton egészen 6800 méter magasságig építenek táborokat. Az alaptábor negyven napig működik, ennyi idő elég ahhoz, hogy az alpinisták akklimatizálódjanak.

Elmondta még Nógrádi Gyula — aki a tervek szerint — a magyar expedíció vezetője lesz, hogy a vállalkozás egészen újszerű, hiszen a magyar hegymászóknak nincsenek tapasztalataik ilyen magasságokban. Mégis remélik, hogy a Lenin csúcsra érkezők között ott lesznek a magyar alpinisták is.

Nógrádi Gyula tizennyolc esztendősen kora óta szenvedélyes hegymászó és sportpályafutásának egyik legszebb vállalkozása lesz a Pamír akcióban való részvétel. Persze, hajlottabb korára való tekintettel már nem vállalkozhat arra, hogy a csúcsra is feljusson, de szerepe lesz az alaptáborok létesítésében. Alpinista tapasztalatait bőségesen érvényesítheti, hiszen — mint mondja — harminchét éves korában feljutott az Alpok több négyezer méter feletti ormára.

Németh Imre

A Tátra barátok köre

a Csehszlovák Kultúra és a Magyar Természetbarát Szövetség védnöksége alatt — megtartotta alakuló összejövetelét a Csehszlovák Kultúra Népközösség uti klubjában. A vendéglátó intézmény igazgatójának üdvözlő szavai után Bucsek Henrik, a magyar természetbarát hegymászók egyik vezetője tartott színvonalas előadást a „Tátra-kultusz” múltjáról, jelenéről, a hegységet feltáró, és turisták számára járhatóvá tevő mozgalmi munka történetéről, s annak kimagasló képviselőiről, mint Téry Odön, Grósz Alfréd stb.

Az egybegyűlteket — közel százan voltak — Székely Miklós, az MTSZ főtájkára üdvözlölte. Kifejezte reményét, hogy ez az új kezdeményezés, a két nép turistáinak baráti összefogása, a közös hagyományok ápolása érdekes és hasznos színtöltő lesz a magyarországi mozgalomnak is.

Magyarok is ostromolják a Világ Tetejét

Mint már meg is írtuk, a Pamir fennsíkra — a „Világ Tetejére” — hattagú magyar expedíció indult el júliusban, öthetes táborozásra. A Szovjet Alpinista Szövetség ugyanis a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ötvenedik évfordulóját azzal ünnepli meg, hogy kiváló hegymászók részvételével megostromolja a 7134 méter magas Lenin-csúcsot; a Tadzsikisztánban emelkedő Pamir hegységnek, a Világ Tetejének ezt a táji szépségekben is bővelkedő ormát. Minden szocialista ország természetbarát szövetsége meghívást kapott, hogy hat-hat jeles hegymászóval képviseltesse magát, de meghívták a tőkés országok természetbarát klubjainak alpinistáit is. Közülük elsőül az osztrákok fogadták el a meghívást, már csak azért is, mert az osztrák alpinisták világszerte kiválóak: tizenkét osztrák indult a Pamir ostromára.

A csúcsra természetesen nem mind a kétszáz meghívott jut föl, hanem országonként csak az a két-két legkiválóbb, aki a háromhetes akklimatizációt legjobban bírja. A csúcs megmászása három különböző — s eddig ismeretlen — úton történik. A három út nehézségi foka is más-más, általában III—IV. nehézségi fokkal kell megküzdeni. Az alaptábort 4200 méter magasságban ütik föl, majd 6900 méterig még három altáboruk épül; a csúcs ostroma a legfelsőbből indul. Maga a táborozás egyébként négy hétig tart a festői Alai-völgy fölött, a nagy gleccser szomszédságában. Ilyen magasságban magyar hegymászó még nem járt, ennek ellenére remélhető, hogy a Lenin-csúcson magyar zászlót is lenget majd a szél. A magyar csoport vezetője Pus-kás Lajos, tagjai Honfi Tivadar, Kristóf Péter Pál, Pick József, Sőtér János, Tátrai Rupert. Szervezőjük és itthoni irányítójuk Nógrádi Gyula, a hegymászó bizottság vezetője, aki maga is indult volna, ha másirányú elfoglaltsága lehetővé teszi, bár 66 éves kora ellenére a legnehezebb edzésekben, terepfutásokban, gyakorlatokban teljes eredménnyel vett részt. A versenyzők életkora egyébként 22—45 esztendő.

A csoport nyolcnapos tátrai edzést is tartott s főleg a kesztölczi Kétágú-hegyen és a bajóti Öregkőn gyakorolt, állandó orvosi ellenőrzéssel. (sz)

Turista

UTAZÁS

CAMPING

KIRÁNDULÁS

A MAGYAR
TERMÉSZETBARÁT
SZÖVETSÉG LAPJA

1967. OKTÓBER
XIII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM
ÁRA 3 FT

Hat magyar hegymászó a Világ Tetején

Múlt számunkban megírjuk, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ötvenedik évfordulóján a szovjet alpinisták is hódoltak Lenin emlékének, s a maguk részéről a legszébb, legstílusosabb módot választották: számos ország meghívott alpinistáinak részvételével megmászta a Pamír hegységben emelkedő 7134 méter magas Lenin-csúcsot.

Szovjet, jugoszláv, keletnémet, olasz, osztrák, lengyel, bolgár, csehszlovák hegymászók mellett hat magyar alpinista is meghívást kapott. Puskás Lajos vezetésével Tátray Rupert, Honfi Tivadar, Pick József, Kristóf Péter Pál és Sötér János indult neki a csaknem kéthónapos útnak. A Ganz-MÁVAG, a Budapesti Petőfi és a Dorogi Bányász sportegyesület turistáinak jutott az a szerencse, hogy ebben a nevezetes expedícióban — hazai és Magas Tátra-i edzés után — részt vehessenek.

Hazatérésüket követő napon kis konferencián — amely alkalommal Székel Miklós, az MTSZ főtitkára üdvözölte a résztvevőket — számoltak be először a megtett út szépségeiről, érdekességeiről, nehézségeiről. Útjuk már csak azért sem volt könnyű, mert szokatlan terepen szokatlan nehézségekkel kellett megküzdeniük: magyar hegymászók most jártak először ilyen magasságban, edzési lehetőségeik is csekélyebbek voltak, mint akár az osztrák, a szovjet, vagy a lengyel hegymászókéi. Ennek ellenére mind a hat magyar hegymászó nagyszerűen megállta a helyét: négyen jutottak föl a csúcsra, ketten pedig 6900 — illetve 6800 méter magasságig értek.

Az expedíció szervezése, előkészítése mintaszerű volt, a bajtársiasság, segítőkészség hasonlóképpen. Az egyes táborok között rádióösszeköttetést épített ki a közeli katonaság, ugyanők állítottak föl mozsátrat, klubsátrat, ebédlőt, hogy az előkészületek közben a szórakozásról is gondoskodhassanak.

Az összes résztvevők száma 320 volt, s ezek közül 250-en indultak a csúcsra. Különböző napokon négy irányból „támadták” sikeresen a csú-

csot az egyes csoportok, s a néhány négyzetméter magas platón — ahol Lenin mellszobra s egy csúcsjelző piramis áll — minden nemzet kitzúte a maga kis zászlaját.

Az akklimatizáció nagy rendszerességgel folyt s ennek volt köszönhető, hogy igen kevesen kaptak hegyibetegséget. Aki pedig mégis megkapta 6000 méteren fölül: azt a mentőszolgálat bajtársai szeretettel — bár nagy nehézségek árán — az alsóbb táborba szállították le. A különböző nemzetek fiai ehhez egyként nyújtották segítséget.

Az alaptábor 3600 méter magasságban volt, itt dolgozták ki a támadási terveket, majd kétnapos hozzáedzés következett 5200 méter magasságban, utána 6200 méter magasságban újabb ötnapos edzés volt. Ezután orvosi vizsgálat következett, hogy megállapíthassák: a szervezet „beállt-e” a nagy magasságra. A csúcsrohamot ötnapos szünet előzte meg, ekkor már csak erős leveseket, teát, tejberizst, csokoládét kapott az expedíció. A csúcsot hóviharban, nehéz látási viszonyok között, kavargó fellegek kíséretében hátizsák nélkül mászták meg, volt hómező, amelynek 80 méteréhez több órai küzdelem kellett. Minden lépésre vigyázni kellett nemcsak a süppedő hó, a lavina veszélye, hanem a légzési nehézségek szempontjából is. Az utolsó szakasz egy 55 fokos hómező — a „Vessző” volt a legnehezebb. A jó ruházat miatt azonban a hideget nem érezték.

A Világ Tetején

Segített ebben a magyar szövetkezeti ipar remek ruhák, pehelyholmik s kötött áruk szállításával. A Ramona Kötöttáru Ktsz és a Sportáru Ktsz gyártmányai jó szolgálatot tettek.

A Pamír levegője igen száraz, a test páráját a szájon keresztül lehetett csak leadni, a hegymászók torka kiszáradt, minden nyelés fájdalommal járt. Mindeme nehézség ellenére megküzdött a csúccsal a magyar csapat is: először Tátray Rupert és Honfi Tivadar érte el a csúcsot, majd Pick József és Kristóf Péter Pál. Sötér Jánost, sajnos 6800 méteres magasságban súlyos hegyibetegség döntötte le lábáról, ahonnan később együttérzéssel és nagy bajtársiassággal, az alsóbb régiókba sátorlap-ágyban szállították el.

A magyar hegymászók a keleti gerinc felől érték el a csúcsot. Útközben érintették a gerinc egyik 5100 méteres pontját is, ahol 1937-ben Lipin pilóta zuhant le. Repülőgépeinek roncsai most is ott hevernek még; egyre fogyadozóban, mert mindenki visz a gépből magának emléket.

A „győztesek” mintegy félórát töltöttek a csúcson: a hó vezetettől kavargott, felhők lepték el az eget; visszamenet hasonlóan nehéz volt, de mindenkit boldogsággal töltötte el az a tudat, hogy fent járhattak a „Világ Tetején”.

A csúcsjelvényt végül is nyolcvan négyen kapták meg, köztük négy magyar.

A magyar természetbarát mozgalom egyik legnagyobb eseménye volt a Lenin-csúcs megmászása s ezt a teljesítményt az teszi naggyá, hogy nekünk nincsenek hegymászás szempontjából számbajöhető hegyeink, mi főleg csak a — szomszédságban gyakorolhatunk.

...A rögtönzött pesti értekezlet résztvevőit egy-egy szál havasi gyopárral ajándékozták meg a hegymászók. Az alaptábor hatalmas gyopármezéről tépett kicsi, puha virág hangtalan mesél a távoli Ázsia ropant hegyeiről, zöld pázsitjáról, zúgó folyóiról, s a széles hómezőkről, amelyet negyven napig tucatnyi nemzet sportoló fiainak lába taposott...

Káprai János

(szv)

Barlángszállót avattak a Bükkben

Egy évvel ezelőtt a Kazincbarcikai MTK két természetjárója, túrázás közben a Csondró völgy fölött, az Odvaskőn gyönyörködött a táj szépségében. Amint észrekedtek a völgy felé, tágas barlangra akadtak.

Az osztály vezetősége úgy határozott, hogy a barlangot turistaszálló céljára használják fel. Az Erdőgazgatóság engedélyezése után nagy lelkesedéssel látott neki a munkának egy kis kollektíva, Mályinka község lakosságának segítségével.

Egy év munkája után, augusztus 13-án ünnepélyesen avatták fel a Barlangszállót, s az a turisták rendelkezésére áll. Az avatásra négyszáz természetjáró sereglett össze a Csondró völgy legszebb részén, hogy tanúja legyen az új létesítmény átadásának.